

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

"Kuchyně a kultura stolování na středověkých knížecích dvorech v Opavě a Ratiboři"

Název programu: INTERREG V-A Česká republika – Polsko;

Fond mikroprojektů 2014-2020 v Euroregionu Silesia

Registrační číslo projektové žádosti: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_013/0001140

Typ projektu: mikroprojekt typu A

Vedoucí partner: Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava

Partner č. 1: Slezská univerzita v Opavě

Partner č. 2: Powiat Raciborski

Termín zahájení: 1. 11. 2017

Termín ukončení: 31. 10. 2018

Zdroj financování: dotace z ERDF 84,48% celkových způsobilých nákladů

Realizační tým Slezské univerzity v Opavě: Irena Korbelařová, vedoucí týmu, Dalibor Prix, Hana Miketová (všichni Výzkumné centrum pro kulturní dějiny Slezska a střední Evropy FPF v Opavě); Radmila Dluhošová a Jana Stuchlíková (obě Ústav gastronomie, lázeňství a turismu FPF v Opavě)

Popis projektu:

Projekt rozvíjí společný kulturní a historický potenciál území Euroregionu Silesia založený na společném historickém vývoji území v období středověku. Plánovaná realizace projektu navíc navazuje na důležitá výročí významných historických okamžiků, která byla klíčová pro další rozvoj území po obou stranách hranice. Letošní rok si území připomíná 680 let od sňatku Mikuláše II. s Annou Ratibořskou, kdy díky tomuto svazku získal vévoda pod svou správou také Ratibořské vévodství. V roce 2018 to bude přesně 700 let od okamžiku, kdy bylo území Ratibořska uděleno lénem vévodovi Mikuláši II. a po dalších téměř 150 let existovalo pod nadvládou vedlejší přemyslovské větve. Od tohoto roku se datuje období společného rozvoje příhraničního regionu, které zanechalo významné historické a kulturní odkazy v obou zemích. Po obou stranách hranice vznikaly společné tradice, kulturní návyky a zvyklosti, se kterými je úzce spjata také středověká kuchyně a kultura stolování na panských dvorech po obou stranách hranice.

Historie spjatá s vládou Přemyslovců a Piastovců v období středověků na území Euroregionu Silesia představuje dodnes jednu z nejcennějších součástí historického a kulturního dědictví České republiky a Polska.

Zároveň motiv středověké kuchyně a kultury stolování je velmi atraktivním a lákavým tématem pro turisty a návštěvníky, kteří tak budou motivováni k návštěvě Euroregionu na obou stranách hranice. Díky zvýšení návštěvnosti dojde k rozvoji odvětví cestovního ruchu, což přispěje k řešení aktuálních socio-ekonomických problémů společných pro obě strany hranice, kterými jsou především nízký hospodářský růst a naopak vyšší míra nezaměstnanosti.

Cíl projektu: prostřednictvím využití společného kulturního a historického potenciálu Horního Slezska vytvořit novou turistickou atraktivitu a zvýšit tak počet návštěvníků přijíždějících do obou národních částí Euroregionu Silesia. V rámci projektu vznikne nová turistická atraktivita - společná výstava spolu s doprovodnými zážitkovými akcemi a publikací.

V rámci projektu budou realizovány následující aktivity: Vytvoření nové turistické atraktivity - společné výstavy s doprovodnými zážitkovými akcemi, v rámci které bude turisticky atraktivní formou prezentovány významné prvky kulinárních dějin a kultura stolování v období středověku. Kromě

společné přípravy a společného řízení je realizace projektu naplánována do následujících klíčových aktivit:

Vytvoření společné expertní skupiny pro metodickou přípravu projektu, která bude zodpovědná za inventarizaci společných historických a kulturních odkazů, zvyklostí a tradic v řešeném tématu a za vytvoření obsahové náplně projektu. Do expertní skupiny budou zapojeni výzkumní pracovníci, historici i odborníci pro cestovní ruch s odpovídajícími znalostmi a kvalifikacemi z obou stran hranice Realizace společné tematické výstavy na zámcích v Hradci nad Moravicí (CZ) a Ratiboři (PL) zaměřené na prezentaci kulturních dějin a kultury stolování na území dnešního Euroregionu Silesia v období středověku. Výstava bude tvořena především replikami významných prvků kulturního a historického dědictví včetně repliky dvorské tabule s dobovým nádobím, nábytkem a textiliemi, ale také originálními artefakty, informačními panely a dalšími prvky.

Příprava společné tematické propagační publikace zpracované ve formě katalogu výstavy s přiblížením historického kontextu běžným turistům a návštěvníkům, popisem jednotlivých exponátů a příklady středověkých receptů. Publikace bude zpracována v obou jazykových verzích ve stejném rozsahu.

Společná propagace, medializace a PR nové turistické atraktivity, kterou zajistí partneři po obou stranách hranice prostřednictvím tištěných informačních materiálů (propagační leták), informací na vlastních internetových stránkách a prezentací společné výstavy a doprovodných zážitkových akcí (vernisáže výstavy v Hradci a Ratiboři) v místních médiích.

Cílová skupina projektu: Nejvýznamnější cílovou skupinou projektu a zároveň přímými uživateli výstupů projektu – nově vytvořené turistické atraktivity a s ní souvisejících doprovodných služeb jsou turisté a návštěvníci přijíždějící do Euroregionu Silesia. Předpokládá se zvýšení návštěvnosti objektů zapojených do realizace projektu, kterými jsou Piastovský hrad v Ratiboři (Zamek Piastowski w Raciborzu) a Státní zámek v Hradci nad Moravicí, v důsledku realizace projektu odhadem o 5 tisíc návštěvníků za rok. Zároveň budou návštěvníci přijíždějící na českou stranu Euroregionu komplementárním charakteru společné výstavy a doprovodných zážitkových akcí motivováni také k návštěvě polské části a naopak.

Projekt cílí také na obyvatele společného regionu, kteří budou moct také navštívit a využít novou turistickou atraktivitu po obou stranách hranice. Obyvatelé české části Euroregionu budou mít motivaci navštívit polskou stranu a naopak, tak aby komplexně poznali společnou kulinářskou historii a kulturu stolování území, ve kterém žijí. Jedná se o významnou cílovou skupinu, která představuje přibližně 778 tisíc obyvatel všech 8 okresů Euroregionu.

Nepřímo projekt cílí částečně také na samosprávy turisticky významných lokalit, zejména na města Ratiboř a Hradec nad Moravicí, ve kterých bude umístěn finální výstup projektu - společná výstava a také zde budou probíhat doprovodné zážitkové aktivity určené turistům a návštěvníkům

Výsledky projektu: Společná výstava na zámcích v Hradci nad Moravicí (CZ) a Ratiboři (PL), zopakovaná po skončení řešení 3x po každé straně hranice, katalog výstavy a drobné tiskoviny, event-programy přibližující gastronomii a stolování přemyslovských dvorů. Výsledkem bude v obecné rovině rozvoj povědomí obyvatel Euroregionu Silesia a jeho návštěvníků o společném kulturním dědictví.

V rámci udržitelnosti výstupů projektů partneři plánují rovněž další spolupráci v oblasti využití společného kulturního a historického potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu. Projektové výstupy, zejména provedená inventarizace kulturního a historického dědictví v oblasti středověké kuchyně a kultury stolování, nově vytvořené exponáty či soupisy historických receptů, budou využity pro další aktivity.

Výstava se zaměřením na kulinární dějiny a kulturu stolování ve středověku na každé straně hranice znovu minimálně 3x a minimálně vždy na dobu 1 měsíce. Jednotlivé exponáty vytvořené v rámci projektu budou dále prezentovány ve stávajících expozicích na obou zámcích v Hradci i Ratiboři.

Partneři plánují další spolupráci v tématu řešeném v rámci projektu, například se předpokládá organizace gastronomických akcí a ochutnávek středověké kuchyně či zážitkové večere připravené vhodně pro účastky z obou stran hranice.

Pokračování projektu a udržitelnost jeho výstupů budou po dobu minimálně 5 let zajišťovat jednotliví projektoví partneři vlastními zaměstnanci a s využitím vlastních finančních prostředků. Projektoví partneři jako správci obou klíčových historických objektů - Zámku Piastovského v Ratiboři a Státního Zámku v Hradci nad Moravicí mají dostatečné finanční i institucionální kapacity pro zajištění udržitelnosti projektu. Pořízené vybavení bude využíváno po celou dobu udržitelnosti projektu za účelem prezentace jednotlivých exponátů v rámci dalších projektů nebo jiných výstav realizovaných společně partnery.

Partneři také s využitím poznatků z přípravy Mikroprojektu předložili standardní projektovou žádost do výzvy v rámci PO 2 programu Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Irena Korbelářová